

Den bez aut – 22. září

18

CÍL:

- Seznámení s problematikou dopravy.
- Poznávání a promyšlení způsobů vlastní dopravy do školy.
- Osvojení znalostí a dovedností pro porovnávání výhod a nevýhod různých způsobů dopravy, rozhodování ve prospěch udržitelného rozvoje (např. doprava do školy bez použití osobních aut).

MOTIVACE:

Evropský den bez aut, který se poprvé uskutečnil ve Francii v roce 1998, vznikl v roce 2001 jako iniciativa Evropské komisařky pro životní prostředí, Margot Walströmové. Během této akce mají evropská města příležitost ukázat, jakým způsobem řeší otázky životního prostředí v souvislosti s dopravou. Tento den má, upozornit na problém stále rostoucí individuální automobilové dopravy, má lidem nabídnout alternativy – jízdu veřejnou dopravou, jízdu na kole, či procházku a hlavně zábavu a poučení na ulici bez aut.

Motivační rozhovor:

- Co je nejstarší formou pohybu?
- Jak si snažil člověk během historie pohyb usnadnit?
- Jaké dopravní prostředky si vymýšlel?
- Které způsoby dopravy jsou dnes nejvíce využívány?
- Jak se dopravujete do školy vy?

CÍLOVÁ SKUPINA:

žáci ZŠ, 6.–9. ročník

DOBA TRVÁNÍ:

1 až 2 hodiny

MÍSTO:

pracovna

POMŮCKY:

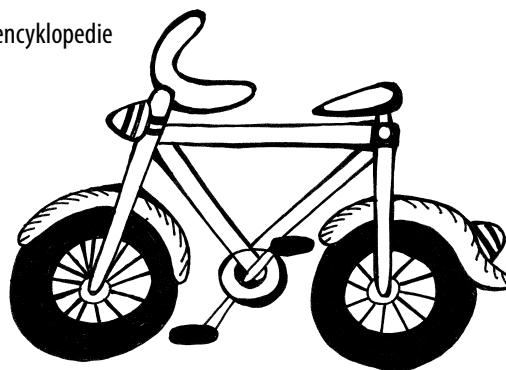
papíry a psací potřeby, přístup na internet, encyklopedie

PŘÍPRAVA:

pracovní listy a pokyny pro žáky, pomůcky

METODY A FORMY PRÁCE:

- motivační rozhovor
- práce s literaturou a internetem
- řízená výměna názorů a zkušeností
- prezentace
- k vyhodnocení použití metody T-grafu
- reflexe

POSTUP:

Příprava

- Děti vyhledají co nejvíce informací týkajících se dopravních prostředků a způsobů dopravy: autobus, vlak, jízdní kolo, osobní auto, vlastní chůze.
- Úkol lze zadat jako samostatnou práci doma, nebo ve spolupráci s vyučujícím informatiky.
- Následně bude probíhat posuzování z pohledu ekologického, ekonomického, sociálního i zdravotního.

Realizace

- Žáky rozdělíme do skupin, ve kterých budou porovnávat provoz dopravních prostředků z hlediska jejich zátěže a dopadu na životní prostředí – produkce výfukových plynů, použité materiály na výrobu, likvidace nefunkčních prostředků, zdroj a výroba pohonných látek a energií (elektrický proud, benzín, nafta). rychlost jízdy. Dále budou posuzovat výhody a nevýhody dopravních prostředků, např. s ohledem na rychlost, hledání místa na zaparkování, kapacitu přepravovaných osob, bezpečnost a zdraví přepravovaných osob atd.
- Kritéria se mohou pokusit nejdříve nastavit žáci. Pedagog jim může metodicky pomoci.
- Získané informace žáci vyhodnocují dle stanovených kritérií pomocí T- grafu (popis je uveden dále).

45
minII. st.
ZŠ

- Každá skupina na závěr prezentuje své výsledky a hledá takový způsob dopravy, který je využitelný a omezuje provoz energeticky náročných dopravních prostředků.

REFLEXE:

- Z jakého zdroje jste získali nejvíce informací?
- Jaká kritéria jste stanovili a proč?
- Které dopravní prostředky jsou nejméně energeticky náročné?
- Jak ovlivní získané informace vaše rozhodování při využití dopravního prostředku?
- Co vás překvapilo, co zaujalo?
- Co bylo obtížné?
- Co můžete ovlivnit svým chováním sami, co ne?

TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:

- **Ekosystémy** – biologická rozmanitost, změny přírodního prostředí vlivem činnosti člověka.
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – energetické zdroje dopravy, druhy dopravy a jejich ekologická zátěž.

ROZVÍJENÉ KOMPETENCE:

ŽÁK

- vyhledává a třídí informace, kriticky porovnává, posuzuje a vyvozuje závěry pro budoucnost,
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy,
- rozhoduje se v zájmu ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti,
- formuluje své myšlenky a názory v logickém sledu, naslouchá promluvám jiných lidí, vhodně na ně reaguje a účinně se zapojuje do diskuse,
- obhájí svůj názor a vhodně argumentuje.

DIDAKTICKÝ TEXT:**Aktivizační metoda – T-graf**

Pomocí této metody můžeme známé informace porovnávat a vyhodnocovat na základě stanovených kritérií.

VÝHODY	JÍZDNÍ KOLO	NEVÝHODY

Zajímavosti z historie vynálezu kola

První nákres jízdního kola s pedály, říditky a s pohonem zadního kola pochází od jednoho z žáků Leonarda da Vinci. Jmenoval se Salai a skicu údajně navrhl v roce 1493 ve věku 13 let. Teprve o 370 let později vznikl technický přístroj, který odpovídal tomuto konstrukčnímu nákresu. V roce 1817 přihlásil Daris jako patent říditelný běžkostroj.

V rámci mezipředmětových vztahů, mohou žáci ve výtvarné výchově vytvářet různé návrhy kol, nebo dopravních prostředků, nevyžadující vysoké náklady na energii.

Všdyt žák Salaiovi bylo také jen 13 let.

Zdroj: <http://ekorider.webnode.cz/products/historie-jizdniho-kola/>